

En bærbar tog en rejse

Af professor Lars Bo Langsted

Juridisk Institut, Aalborg Universitet

Skærmen var sort. Uanset hvad han gjorde, blev den ved med at være sort. Han var lige påbegyndt ½ års studieophold i USA og nu nægtede den fine bærbare computer han havde købt lige inden afrejsen, at fungere. Efter lidt hovedregning fandt han ud, at der stadig måtte være åbent i den forretning i Danmark, hvor han havde købt den og stadig lettere desperat ringede han til forretningen og forklarede dem situationen. Det var slet ikke noget problem, sagde den venlige mand, han talte med. Hvis han sendte computeren til dem, ville de naturligvis reparere den uden udgift for ham. Som sagt så gjort: efter at have pakket computeren ind efter alle kunstens regler, sendte han den tilbage til forretningen i Danmark som eksprespakke. 14 dage senere fik han besked om, at den reparerede computer nu som aftalt, var blevet sendt hjem til hans danske adresse.

Så langt er det jo en lykkelig historie – lige indtil han præsenterede regningen på kr. 1.499,- for forsendelse USA-Danmark for forretningen. Som de meget pædagogisk og til at begynde med helt stille og roligt forsøgte at forklare ham: Da han havde købt computeren via internettet havde han fået den tilsendt til sin danske adresse, og det havde kostet 59 kr. i porto. Det havde det også kostet, da de sendte den reparerede computer tilbage. At han fandt på at tage den til USA eller for sags skyld til Timbuktu, kunne jo ikke være deres hovedpine. Hertil sagde han, at de jo godt havde vidst, at han befandt sig i USA, og han antog, at deres maskine virkede over hele verden, og hvis den ikke gjorde det, måtte det vel deres problem og ikke hans. De kunne vel heller ikke være overraskede over, at en bærbar computer rent faktisk blev båret med, der hvor man nu befandt sig.

Det ligner en konflikt fra det virkelige liv – og det er det også. I store træk var det således situationen i en dom, der netop er blevet offentliggjort i Ugeskrift for Retsvæsen. Sagen, der blev behandlet af Østre Landsret, blev betragtet som så principiel, at Danske Erhverv ligefrem indtrådte i den til støtte for forretningen. Konflikten bestod ikke i det sædvanlige spørgsmål: er der en mangel eller ej – det viste forløbet, at der havde været. Tvisten stod udelukkende om den bestemmelse i købelovens afsnit om forbruger køb, hvor det hedder: "Sælgeren skal opfylde krav eller tilbud om afhjælpning eller omlevering inden for rimelig tid, **uden udgift** og uden væsentlig ulempe for køberen"

Sagen havde først været behandlet i Forbrugerklagenævnet, der havde pålagt forretningen at betale de 1.499 kr. forsendelsen havde kostet. Dette gjorde nævnet under henvisning til den nævnte bestemmelse, hvor ordene "uden udgift" ifølge forarbejderne også vedrørte forsendelsesomkostninger. Hertil kom, at forretningen, da den tilbød at foretage afhjælpning af mangelen, var helt klar over, at kunden og computeren på det tidspunkt befandt sig i USA.

I landsretten var man enig med Forbrugerklagenævnet i, at forretningen skulle betale forsendelsesomkostninger. Retten fandt således ikke, at bestemmelsen skulle forstås indskrænkende, som f.eks. kun omfattende forsendelsesomkostninger i Danmark eller i Europa. På den anden side indebar bestemmelsen ikke pligt til at betale mere end "almindelige

forsendelsesomkostninger", og disse ville kun have været på kr. 700. Ekstraomkostningerne ved at sende computeren ekspres, var således kundens valg – og hans egen udgift.

Inden man som virksomhed bliver alt for bekymret over denne afgørelse, er der nogle aspekter, det er vigtigt at være opmærksom på. Computeren havde alt i alt kostet knapt 8.000 kr. og hvis man lægger forsendelsesomkostninger fra USA oveni det, det nu måtte have kostet at foretage reparationen, er vi tæt på en situation, hvor det slet ikke kan betale sig, at få computeren repareret.

Landsretten indleder da også sin afgørelse med at fastslå følgende:

"Som anført af Forbrugerklagenævnet har en sælger mulighed for at påberåbe sig købelovens § 78, stk. 2, hvorefter køberen ikke kan kræve omlevering eller afhjælpning, hvis gennemførelse af den valgte beføjelse vil påføre sælgeren uforholdsmæssige omkostninger." Bestemmelsen fortsætter: "Der skal herved tages hensyn til salgsgenstandens værdi uden mangler, mangelens betydning, og om anden beføjelse kan gennemføres uden væsentlig ulempe for køberen"

Forretningen have imidlertid ikke valgt at bruge denne mulighed, selvom forretningen, som nævnt, var helt klar over, at computeren skulle sendes fra USA.

Hvad skulle forretningen da have gjort – og hvorledes kan man fornuftigvis håndtere tingene efter denne dom?

Som alternativer til "afhjælpning" altså reparation på eget værksted i Danmark, kunne man tænke sig følgende:

- 1) Omlevering. Forretningen tilbyder at levere en ny vare magen til den gamle (uden mangler vel at mærke!),
- 2) Forretningen indgår en aftale med køber (der jo befinder sig i USA), om at køber får repareret computeren derovre på forretningens vegne,
- 3) Forretningen tilbyder et afslag,
- 4) Forretningen tilbyder at lade handelen gå tilbage.

Således som landsretten formulerer sin afgørelse, er der næppe nogen tvivl om, at forretningen ville have kunnet nægte at acceptere kundens ønske om reparation på den ønskede måde. I så fald vil det imidlertid som udgangspunkt have været op til kunden at vurdere, hvilke af de fire nævnte alternativer, han så ville foretrække. Alternativet om at han få repareret computeren i USA på den danske forretnings regning, forudsætter imidlertid, at dette ville kunne ske "uden uforholdsmæssige omkostninger" for forretningen. Det er derfor en god ide – også i denne situation – at gå i konstruktiv dialog med kunden om at finde den for begge parter bedste løsning.